

Isidor Herskinds prædiken nytårsdag

Taler

Isidor Henius Herskind
Præst

Dato

1. januar 1942

Sted

Bårse Kirke, ved Præstø

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 6, vers 5-13

1 Fader Vor

Hvad tænker vi paa i Dag, da vi gaar ind i et nyt Aar? Det gaar ikke for sig paa den Maade, som det gik for faa Aar siden, med Knald og Alarm, og med Glæde
5 og Forventning overalt. Dertil har de to sidste Aar været for pinlige.

Vi gaar alle med stor Spænding ind i det nye Aar, klar over, at vi slet intet er klar over; men at vi aldeles intet kan vide om, hvorvidt Krigen vil trække længe ud eller ej.
10

Desværre breder den sig mere og mere, og det kunde tyde paa, at den bliver lang.

Under disse Forhold er det ikke let at gaa glad ind i det nye Aar.
15

Saa mødes vi rundt om i vort Land i stort Tal i vore Kirker i Haab om, at der her skal blive givet os et godt Ord.

Sidste Aar, da vi den samme Dag kom, og med det samme Ønske om et godt
20 Ord, da lød dette saaledes: »Hans Navn blev kaldt Jesus, som det var kaldt af Englen, før han blev undfanget i Moders Liv.«

Det var et kort Ord; det korteste Evangelium af alle Aarets Evangelier, men et godt Ord, thi Ordet: »Jesus« betyder Frelser. Og kunde forknytte Mennesker
25 faa et bedre ord end dette: Husk, Du har en Frelser!

Naar vi nu i Aar gaar til Kirke, møder der os et andet Ord; men det kan heller

ikke være bedre. Thi her tales om Bøn.

30

Vi paamindes om at bede, og ikke blot om at bede paa denne Dag, men paa alle Aarets Dage; bede for Land og Folk, for vore Kære, for os selv, at Gud vil holde sin Haand over os og lede os fremad, og endelig bede for Guds Riges Sag her paa Jorden.

35

Det er Herren selv, der taler til os om Bøn. Lad os da straks lægge Mærke til, at han siger, det ikke gælder om at stille sig op i Synagoger og paa Gadehjørner, men mere om at gaa ind i sit Kammer og lukke sin Dør og bede til Gud i Løndom.

40

Man spørger: Er det da ikke mere at kunne bede, naar andre ser paa det og hører paa det, end naar man er ene? Man er dog naaet saa langt, at man ikke generer sig for at vise andre sin Tro!

45

Jo, det er der noget i. Men Herren tænker nok paa, at saadanne Bønner i Synagoger og paa

offentlige Steder, det er noget, der nu engang skal til. Men Lønkammerbønnen, den skal ikke til, og den kommer derfor kun frem, naar et Menneske har en dyb Trang til at tale til Gud og betro sig til ham. Derfor sætter Herren denne Bøn saa højt. Den Bøn er altid dyb Alvor.

50

Ogsaa en anden Ting siger Herren om Bøn i Almindelighed. Han siger, at naar man beder, gælder det ikke om, at man bruger mange Ord. Han taler ligefrem om overflødige Ord.

55

Undertiden, naar man hører Folk bede, maa man tænke paa dette Ord af Herren; der kommer ofte saadanne lange, lange Bønner, med Gentagelser Gang paa Gang, og Bønner om saa utroligt meget, ja tit næsten om alt muligt mellem Himmel og Jord.

60

Herom siger Herren: »Saadan er det med Hedningerne; de tror, de bliver bønåret for deres mange Ords Skyld. Ligner ikke dem. »Thi Eders Fader ved, hvad I tænger til, førend I beder ham.«

65

Og saa kommer endelig det store Ord: »Naar I beder, skal I sige saaledes« – og

nu følger »Fader Vor«.

70 Der er det mærkelige ved denne Bøn, at det er den sværeste Bøn af alle Bønner at bede!

Mon dog ikke vi alle meget ofte har følt det, og sagt det til os selv.

75 Der er mange andre Bønner, vi kan bede, og dér er det saa let at holde Tankerne samlet; men det er ingeniunde let ved »Fader Vor«. Og det ligger simpelt hen deri, at »Fader vor« er saa rig, saa omfattende en Bøn; alt er der tænkt paa i den Bøn.

80 Den er paa eengang Bøn i almindelig Forstand, og tillige Forbøn.

Den er baade Fællesbøn og Lønkammerbøn. – Og saa er den een Ting endnu, Den er Mønsterbøn, Thi i den Bøn sætter Herren det først, som er det største af alt, og i det hele taget, dér sætter Herren alt paa sin rette Plads. Allererst sætter
85 Herren Forholdet til Gud! Derom drejer de 3 første (af de 7) Bønner sig, Guds Sag.

Siden kommer vor egen Sag, eller Sager, i de 4 sidste Bønner. Det er ganske, som det er ved de 10 Bud, ogsaa dér tales først i de 3 første Bud om vort Forhold til
90 Gud, i Resten af Buddene om vort Forhold til Mennesker.

Mærkeligt er det, at netop de første Bønner, som Herren først og fremmest lægger os paa Sinde, dem har vi aller sværest ved at samle Tankerne om. Vi siger dem nok; men jeg er ganske vis paa, at de aller fleste Mennesker, de er ikke nær
95 saa godt med i Tankerne ved disse tre Bønner, som de er, naar de kommer til: Giv os i Dag vort daglige Brød – forlad os vor Skyld – led os ikke i Fristelse o.s.v. Først naar de kommer derhen, er de rigtigt med i Bønnen, hjerteligt med.

Er dette ikke sandt, hvad jeg siger, er det ikke meget ofte saadan, overvej det selv!
100 Men det burde ikke være saadan.

Der var en Nat fornylig, hvor jeg ikke kunde sove, Tankerne havde travlt. Dels Tanker, der dejede sig om mine egne Ting og Forhold! »Hver Mand har jo sit, stort eller lidt, Himlen alene for Sorrige er kvit,« siger jo Kingo (i Salme 20:
105 Sorrige og Glæde de vandre til Hobe). Dels Tanker om al den Nød og Krig og

Elendighed, der nu raader i Verden. Krigen breder sig mere og mere, skønt alle Mennesker længes efter Freden. Men ingen kan faa dem til at holde op.

110 Vore Spekulationer hjælper ikke. Hvad skal vi dog gøre? Det eneste, vi kan gøre, er at gaa til Gud. Og det gjorde jeg den Nat. Men, hvad skulde jeg sige til Gud? Hvordan skulde jeg bede saadan, at jeg fik alting med? – I min Nød vidste jeg ikke bedre end at bede Fader Vor, og det gjorde jeg saa, men ganske, ganske langsomt. Længe laa jeg og tænkte paa hver eneste af de tre første Bønner –
115 altsaa dem, som saa mange gaar lettere hen over –. Og da gik det op for mig, at disse tre Bønner er givet os, netop for at vi i dem kan bede Gud hjælpe os til, at Jorden og de jordiske Forhold og vi Mennesker maa blive bedre, saa alt hernede kan komme til at minde mere om, eller mere ligne de lyse, smukke Forhold i Himlen, eller man kunde sige, at der maa blive en lille Smule Himmel allerede
120 her paa Jorden.

Hør nu selv. Den første Bøn: Helligt vorde Dit Navn (naar Guds Navn bliver det store, hellige Navn for os alle, som vi tilbeder og samles om, da bliver alt lysere, da bliver der Samling om Kongernes Konge). Den anden Bøn: Komme
125 Dit Rige (naar Guds Rige optager en større Plads, breder sig mere i vore Hjerter; altsaa naar Guds Rige kommer mere og mere derinde i vore Hjerter, kommer mere til Vækst derinde, saa vi lyder ham, da bliver Verden bedre). Og den tredie Bøn: Ske Din Vilje som i Himlen, saa og paa Jorden (her samles det alt. Maalet er dette, at det skal blive her, og dette er vor Bøn, saaledes, at vi hernede maa
130 blive lige saa flinke til at gøre Guds Vilje, som hans Engle i Himlen er det).

Der staar netop meget i disse tre Bønner; der staar netop det, som vi trænger aller mest til at bede om, nu i disse Tider, hvor Folk rejser sig mod Folk, og Rige mod Rige, her i denne Verden, hvor der nu hades og myrdes. Netop disse tre
135 Bønner skal vi samle vore Tanker meget om, her er sagt det, som vi for Tiden trænger aller mest til at bede om, her har Herren selv vist os det saa tydeligt. Lad os tænke meget paa det nu i dette bevægede Aar, vi gaar ind i. Og alt det, vi nu gennemgaar, lad os haabe og bede om, at det maa vække os op til Bøn.

140

Kilde

Isidor Herskind. Tab aldrig modet. Prædikener. J. Frimodts Forlag, 1942

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Anden Verdenskrig, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945, Nytårsdag, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/isidor-herskinds-praediken-nytarsdag>

150

155

160

165

170

175

180